

z dnia 17 maja 2013 r.

**w sprawie Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków
na terenie Gminy Daszyna**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 106, poz. 675 i Nr 40, poz. 230, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 217, poz. 1281 i Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 28, z 2012 r. poz. 567, z 2013 r., poz. 182) oraz art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 238, poz. 1578, z 2012 r. poz. 951 i poz. 1513)

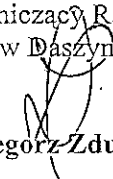
Rada Gminy w Daszynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Daszyna w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Daszyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego

Przewodniczący Rady Gminy
w Daszynie

Grzegorz Zduńczyk

REGULAMIN DOSTARCZANIA WODY I ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY DASZYNA

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. Przedmiotem Regulaminu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania

ścieków, zwanego dalej Regulaminem, jest określenie praw i obowiązków dostawcy usług oraz odbiorców usług w celu zapewnienia ciągłości, niezawodności i odpowiedniej jakości usług świadczonych przez Przedsiębiorstwo, ochrona interesów odbiorców, a także niezbędne uszczegółowienie praw i obowiązków zapisanych w ustawie oraz podanie ich do wiadomości odbiorców usług i podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci Gminy.

Niniejszy regulamin określa zasady i lokalne uwarunkowania zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz wzajemne relacje pomiędzy Gminą, Przedsiębiorstwem, a odbiorcą usług lub innymi podmiotami.

§ 2. 1. Ustala się, że w Gminie Daszyna na podstawie stosownej umowy obowiązki administracji w imieniu Gminy siecią wodno-kanalizacyjną w myśl przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2006 r., nr 123, poz. 858 z późn. zm.), sprawuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o. Administrowanie obejmuje w szczególności :

- 1) obsługę administracyjno - techniczno - prawną procesu dostarczania wody do gospodarstw domowych i innych odbiorców obsługiwanych przez Gminę Daszyna oraz prowadzenia procesu ściągania należności za dostarczaną wodę i odprowadzane ścieki;
- 2) dokonywanie montażu i demontażu wodomierzy;
- 3) przeprowadzanie kontroli urządzeń pomiarowych, wodomierza głównego lub wodomierzy zainstalowanych przy punktach czerpalnych i dokonywania odczytu ich wskazań oraz dokonywania badań i pomiarów;
- 4) przeprowadzenie przeglądów i napraw urządzeń wchodzących w skład sieci;
- 5) sprawdzenie ilości i jakości ścieków wprowadzanych do sieci;
- 6) odcięcie przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego lub założenia plomb na zamkniętych zaworach odcinających dostarczenie wody do odbiorców.

2. W związku z powyższym upoważnieni przedstawiciele tego Przedsiębiorstwa mają prawo wykonywać wszelkie niezbędne czynności faktyczne i prawne związane z dostarczaniem wody i odbiorem ścieków w zakresie sieci obsługiwanej przez Gminę Daszyna.

§ 3. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązuje na terenie Gminy Daszyna.

§ 4. 1. Ilekroć w regulaminie niniejszym używa się określenia:

- 1) „ustawa” należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz.858 z późn. zm.);
- 2) „odbiorca” należy przez to rozumieć odbiorcę usług, który korzysta z usług wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i (lub) zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie umowy zawartej z Gminą;
- 3) „Przedsiębiorstwo” należy przez to rozumieć Zakład Gospodarki Komunalnej Daszyna Sp. z o.o. administratora w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
- 4) „umowa” należy przez to rozumieć umowę o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, o której mowa w art. 6 ustawy;

- 5) „**przyłącze kanalizacyjne**” należy przez to rozumieć odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej;
- 6) „**przyłącze wodociągowe**” należy przez to rozumieć odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy wraz z zaworem za wodomierzem głównym;
- 7) „**wodomierz główny**” należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy, o którym mowa w art.1 pkt 19 ustawy;
- 8) „**wodomierz dodatkowy**” należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy zainstalowany za wodomierzem głównym służący ustaleniu ilości wody bezpowrotnie zużytej, zainstalowany i utrzymywany na koszt odbiorcy;
- 9) „**okres obrachunkowy**” należy przez to rozumieć okres rozliczeń za usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków określony w umowie.

2. Ilekroć w Regulaminie są użyte określenia zdefiniowane w art. 2 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 1, używa się ich w znaczeniu nadanym przez tę ustawę.

3. Przez zbiorowe zaopatrzenie w wodę rozumie się działalność polegającą na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody.

4. Przez zbiorowe odprowadzanie ścieków rozumie się działalność polegającą na odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków.

Rozdział 2.

Minimalny poziom usług świadczonych w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz obowiązki odbiorców warunkujące jego utrzymanie.

§ 5. 1. Warunki dostawy wody lub odbioru ścieków określa umowa.

2. W szczególności umowa może ustalać dopuszczalny poziom zanieczyszczeń ścieków wprowadzanych przez odbiorców.

§ 6. 1. Celem realizacji powszechnego dostępu do usług Gmina/Przedsiębiorstwo ma obowiązek zapewnić:

- 1) dostawę wody, o jakości odpowiedniej dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 2) zdolności dostawcze do przyłącza wodociągowego, zapewniając dostawę wody do odbiorcy na warunkach ustalonych w umowie;
- 3) zdolności odbiorcze z przyłącza kanalizacyjnego zapewniając odprowadzenie ścieków na warunkach ustalonych w umowie;
- 4) ciągłość i niezawodność dostaw wody oraz odprowadzania ścieków z/do administrowanych przez Przedsiębiorstwo urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych;
- 5) budowę urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, w zakresie wynikającym z wieloletniego planu rozwoju i modernizacji;
- 6) dobór, zakup, zainstalowanie i utrzymanie (po odbiorze technicznym przyłącza i zawarciu umowy) na własny koszt wodomierza głównego, a także, na każdym etapie jego eksploatacji, sprawdzenie poprawności jego doboru z uwzględnieniem aktualnych warunków poboru wody z przyłącza wodociągowego.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo ma obowiązek opracować i wdrożyć zasady doboru wodomierzy głównych, jako podstawę racjonalnej gospodarki wodomierzowej

3. Celem realizacji zasady dbałości o zasoby środowiska Gmina/Przedsiębiorstwo ma obowiązek kontroli gospodarki wodno-ściekowej odbiorców usług.

§ 7. 1. Odbiorcy są zobowiązani do korzystania z zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w sposób niepowodujący pogorszenia jakości usług świadczonych przez Gminę/Przedsiębiorstwo, a w szczególności do:

- 1) utrzymania instalacji wodociągowych w stanie technicznym uniemożliwiającym wtórne zanieczyszczenie wody;
- 2) utrzymywania miejsca, w którym zainstalowany jest wodomierz lub urządzenie pomiarowe, w stanie uniemożliwiającym ich uszkodzenie, zamarznięcie oraz zabezpieczenia tego miejsca przed dostępem osób nieuprawnionych;

- 3) niezwłocznego powiadomienia Przedsiębiorstwa o stwierdzeniu awarii wodomierza głównego lub urządzenia pomiarowego, zerwaniu jakichkolwiek plomb znajdujących się na przyłączy wodociągowym lub urządzeniu pomiarowym, o kradzieży lub uszkodzeniu wodomierza głównego lub urządzenia pomiarowego oraz o oddziaływaniach mogących zakłócić prawidłowe działanie tychże urządzeń;
- 4) korzystania z przyłączy i instalacji w sposób nie powodujący pogorszenia warunków eksploatacji sieci, a w przypadku, gdy przyłącze wodociągowe lub kanalizacyjne nie znajdują się w posiadaniu Gminy, nadto jego prawidłowego utrzymywania i eksploatacji;
- 5) umożliwienia Przedsiębiorstwu przeprowadzenia kontroli gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności: przeprowadzenia wizji lokalnej, udostępnienia dokumentacji technicznej, danych z eksploatacji dotyczących własnych ujęć wody i instalacji zasilanych z tych ujęć, w zakresie umożliwiającym ustalenie, czy mogą one oddziaływać na funkcjonowanie urządzeń będących w posiadaniu Gminy/Przedsiębiorstwa oraz ustalania ilości i jakości ścieków i wód zużytych;
- 6) użytkowania instalacji wodociągowej w sposób eliminujący możliwość wystąpienia skażenia chemicznego lub bakteriologicznego wody w sieci wodociągowej na skutek cofnięcia się wody z instalacji wodociągowej, powrotu ciepłej wody lub wody z instalacji centralnego ogrzewania;
- 7) przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, w tym dopuszczalnych ilości ścieków oraz wartości wskaźników zanieczyszczeń, uregulowanych w przepisach wykonawczych do ustawy;
- 8) umożliwienia osobom reprezentującym Przedsiębiorstwo wstępu na teren nieruchomości lub do obiektu budowlanego Odbiorcy przyłączonych do sieci w celu :
 - a) zainstalowania lub demontażu wodomierza,
 - b) przeprowadzenia kontroli urządzenia pomiarowego, wodomierza głównego lub wodomierzy zainstalowanych przy punktach czerpalnych i dokonania odczytu ich wskazań oraz dokonania badań i pomiarów,
 - c) przeprowadzenia przeglądów i napraw przyłączy i urządzeń posiadanych przez Gminę/Przedsiębiorstwo,
 - d) sprawdzenia ilości i jakości ścieków wprowadzanych do sieci,
 - e) odcięcia przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego lub założenia plomb na zamkniętych zaworach odcinających, uniemożliwiających dostawę wody do obiektu lub lokalu w przypadkach określonych w § 41 ust. 1 regulaminu oraz w wyniku rozwiązania umowy,
 - f) usunięcia awarii przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego, jeżeli umowa, o której mowa w § 13 regulaminu tak stanowi;
- 9) zabezpieczenia plomb umieszczonych na urządzeniu pomiarowym, wodomierzach lub zaworze odcinającym przed zerwaniem lub uszkodzeniem;
- 10) poinformowania Gminy/Przedsiębiorstwa o eksploatacji własnych ujęć wody w terminie 14 dni od daty rozpoczęcia tej eksploatacji, w celu prawidłowego ustalania opłat za odprowadzanie ścieków;
- 11) informowania Gminy/ Przedsiębiorstwa o zmianach stanu prawnego nieruchomości;
- 12) informowania Gminy/Przedsiębiorstwa o zmianach technicznych w instalacji wewnętrznej, które mogą mieć wpływ na funkcjonowanie sieci Gminy/Przedsiębiorstwa;
- 13) powiadomienia Gminy/ Przedsiębiorstwa o awarii powodującej zrzut niebezpiecznych substancji do urządzeń kanalizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie od jej wystąpienia;
- 14) powiadomienia Gminy/Przedsiębiorstwa o awarii powodującej zrzut nadmiernej ilości ścieków do urządzeń kanalizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie od jej wystąpienia,
- 15) prawidłowego opomiarowania własnych ujęć wody celem rozliczenia należności z tytułu odprowadzanych ścieków, oraz umożliwienia Przedsiębiorstwu dokonywania odczytów kontrolnych;
- 16) nie dokonywania nasadzeń drzew i krzewów oraz nie umieszczania obiektów budowlanych bezpośrednio nad przyłączem oraz w pasie gruntu gwarantującego swobodny dostęp do przyłącza.

2. Odbiorcy są zobowiązani natychmiast:

- 1) powiadomić Gminę/Przedsiębiorstwo o zaburzeniach funkcjonowania instalacji, przyłączy, sieci lub urządzeń do nich podłączonych, mogących mieć wpływ na sposób korzystania z usług lub na poziom ich świadczenia;
- 2) powiadomić Gminę/Przedsiębiorstwo o wszelkich stanach awaryjnych instalacji, przyłączy, sieci lub urządzeń do nich podłączonych;
- 3) usunąć na własny koszt awarię przyłącza znajdującego się w ich posiadaniu oraz awarię instalacji wewnętrznej.

3. W przypadku naruszenia przez Odbiorcę obowiązku określonego w ust. 2 pkt 3 przedsiębiorstwo ma prawo, w każdym czasie, podjąć wszelkie niezbędne działania zmierzające do ochrony interesów przedsiębiorstwa oraz ochrony zasobów naturalnych.

Rozdział 3.

Szczegółowe warunki i tryb zawierania oraz rozwiązywania umów z Odbiorcami usług

Oddział 1.

Postanowienia ogólne

§ 8. Umowa z Odbiorcą usług wprowadzającym do systemu kanalizacyjnego ścieki określa między innymi warunki, jakim powinny odpowiadać te ścieki.

§ 9. 1. Miejscem wykonania zobowiązania wynikającego z umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, są odpowiednio:

- 1) w przypadku dostarczania wody przez Gminę/Przedsiębiorstwo - zawór za wodomierzem głównym;
- 2) w przypadku odbioru ścieków przez Gminę/Przedsiębiorstwo - pierwsza studzienka na przyłączy kanalizacyjnym, licząc od strony budynku, przez którą przepływa cały strumień ścieków, a w przypadku braku studzienki kanalizacyjnej - granica nieruchomości.

2. W przypadku, gdy przyłączy nie znajduje się w posiadaniu Gminy/Przedsiębiorstwa, odpowiedzialność Gminy/Przedsiębiorstwa za zapewnienie ciągłości i jakości świadczonych usług jest ograniczona do posiadanych przez Gminę/Przedsiębiorstwo urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych, chyba że zawarta między stronami umowa stanowi inaczej.

§ 10. Umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawierana jest na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia przez każdą ze stron, albo na czas określony.

§ 11. Zmiany umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków wymagają zachowania formy pisemnej.

§ 12. 1. Jeżeli przepisy prawa zobowiązują dostawcę usług do dostosowania umów do zmienionego prawa, a odbiorca usług nie podpisze umowy w treści przekazanej przez Gminę/Przedsiębiorstwo i nie zwróci jej w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia Gmina/Przedsiębiorstwo upoważnione będzie do wypowiedzenia dotychczasowej umowy.

2. Do dostosowania umów stosuje się odpowiednio przepisy § 14 i 15.

§ 13. Odbiorca usług zobowiązany jest do pisemnego poinformowania Gminy/Przedsiębiorstwa o każdej zmianie tytułu prawnego do nieruchomości, do której woda jest dostarczana lub, z której ścieki są odprowadzane, pod rygorem obowiązku ponoszenia opłat za pobraną wodę lub odprowadzone ścieki do czasu zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z następcą prawnym odbiorcy usług lub z osobą korzystającą z nieruchomości.

Oddział 2.

Zasady zawierania umów

§ 14. 1. Zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, następuje po uprzednim złożeniu przez potencjalnego odbiorcę usług pisemnego wniosku, którego wzór określa i udostępnia bezpłatnie Gmina/Przedsiębiorstwo, a w przypadku osób fizycznych także po przedłożeniu dowodu osobistego.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo uprawnione jest do pobrania od potencjalnego odbiorcy usług jego danych osobowych, w szczególności: serii i numeru dowodu osobistego, numeru PESEL oraz adresu zameldowania.

3. Zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków uwarunkowane jest również posiadaniem przez potencjalnego odbiorcę usług tytułu prawnego do nieruchomości, której umowa ma dotyczyć, na dowód czego potencjalny odbiorca usług zobowiązany jest przedłożyć Przedsiębiorstwu dokument potwierdzający stan prawny nieruchomości, a jeżeli z dokumentu tego nie wynika tytuł prawny potencjalnego odbiorcy usług do korzystania z nieruchomości również inny dokument, z którego taki tytuł prawny będzie wynikać.

§ 15. 1. Osoby fizyczne będące przedsiębiorcami wpisanymi do Ewidencji Działalności Gospodarczej zobowiązane są ponadto do przedłożenia następujących dokumentów:

- 1) zaświadczenia o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej;
- 2) zaświadczenia o nadaniu nr REGON;
- 3) zaświadczenia o nadaniu nr NIP.

2. Przedsiębiorcy oraz inne jednostki organizacyjne, zobowiązane do rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym zobowiązani są do przedłożenia następujących dokumentów:

- 1) aktualnego odpisu z KRS;
- 2) zaświadczenia o nadaniu nr NIP.

3. Pozostałe jednostki organizacyjne zobowiązane są do przedłożenia dokumentu poświadczającego ukonstytuowanie tej jednostki oraz określającego osoby uprawnione do reprezentowania tej jednostki.

4. Osoby reprezentujące jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2 i 3, zobowiązane są przed zawarciem umowy na dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków do przedłożenia dowodu osobistego oraz do podania danych, o których mowa w § 14 ust. 2.

§ 16. Umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków może zostać zawarta również z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, jednakże po uprawdopodobnieniu przez nią faktu korzystania z nieruchomości, która ma być przyłączona do sieci znajdującej się w posiadaniu Gminy.

§ 17. 1. Umowa o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków może być zawarta z osobą korzystającą z lokalu znajdującego się w budynku wielolokalowym na pisemny wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie osób korzystających z lokali, w tym określenie rodzaju tytułu prawnego do zajmowanego lokalu wraz ze zgodą takiej osoby na zawarcie umowy potwierdzoną własnoręcznym podpisem;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy o poinformowaniu osób korzystających z lokali o zasadach rozliczania różnic oraz o obowiązku ponoszenia na rzecz Gminy/Przedsiębiorstwa dodatkowych opłat;
- 3) schemat wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku wielolokalowym za wodomierzem głównym, wraz z określeniem lokalizacji wszystkich punktów czerpalnych.

3. W terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, o którym mowa w ust. 1, Gmina/Przedsiębiorstwo jest zobowiązane dokonać sprawdzenia wniosku i wydać opinię dotyczącą możliwości zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1.

4. Gmina/Przedsiębiorstwo zawiera umowę, o której mowa w ust. 1, po spełnieniu wszystkich warunków wymienionych w ustawie.

§ 18. 1. Przed zawarciem umowy o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków Gmina/Przedsiębiorstwo dokonuje odbioru lub przeglądu technicznego przyłącza, wraz z weryfikacją jego stanu prawnego.

2. Jeżeli z oceny stanu technicznego lub prawnego istniejącego przyłącza wynika brak możliwości świadczenia usług w zakresie wyższym niż dotychczasowy, przekraczającym jego dotychczasowe parametry techniczne, wymagana jest budowa nowego przyłącza przez odbiorcę usług.

Oddział 3.

Zasady rozwiązywania umów.

§ 19. 1. Umowa o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków, może zostać rozwiązana na zgodny wniosek stron.

2. Umowa zawarta na czas określony rozwiązuje się z upływem czasu, na jaki została zawarta.

3. Umowa zawarta na czas nieokreślony może zostać rozwiązana za wypowiedzeniem dokonany przez jedną ze stron. Umowa rozwiązuje się z upływem okresu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia określa umowa.

4. Gmina/Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie w przypadku nieprzestrzegania przez odbiorcę usług warunków umowy, określonych w umowie lub przepisach, na podstawie których umowa została zawarta.

§ 20. Umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków wygasa z chwilą:

- 1) śmierci odbiorcy usług będącego osobą fizyczną;
- 2) wykreślenia z właściwego rejestru odbiorcy usług będącego osobą prawną, odbiorcy usług będącego jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej albo odbiorcy usług -przedsiębiorcy - będącego osobą fizyczną.

§ 21. 1. Rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków może skutkować zastosowaniem przez Gminę/Przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających odbiorcy usług dalsze korzystanie z usług.

2. Koszty przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, oraz koszty czynności skutkujących ponownym uruchomieniem przyłączy lub sieci ponosi odbiorca usług.

Rozdział 4.

Sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach.

§ 22. Rozliczenia za usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków są prowadzone przez Gminę/Przedsiębiorstwo z odbiorcami usług w oparciu o ceny i stawki opłat określone przez Gminę i ogłoszone w taryfach.

§ 23. 1. Wejście w życie nowych taryf (wprowadzających nowe rodzaje lub wysokości cen i stawek opłat) nie stanowi zmiany umowy.

2. Stosowanie przez Gminę/Przedsiębiorstwo cen i stawek opłat wynikających z nowych, podanych do wiadomości publicznej taryf, nie wymaga odrębnego informowania odbiorców usług o ich wysokości.

§ 24. Należności z tytułu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków ustala się w szczególności jako sumę opłat oraz iloczynu cen i odpowiadających im ilości dostarczonej wody lub odprowadzonych ścieków.

§ 25. 1. Jeżeli Odbiorca usług, pobiera wodę z urządzeń niebędących własnością Gminy i wprowadza pochodzące z niej ścieki do systemu kanalizacyjnego Gminy, w razie braku urządzeń pomiarowych, ilość odprowadzonych ścieków jest ustalana jako równa ilości wody pobranej, ustalonej na podstawie wskazań wodomierza niebędącego własnością Gminy, chyba że umowa na dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków stanowi inaczej.

2. Jeżeli odbiorca usług, pobiera wodę z urządzeń nie będących własnością Gminy oraz z urządzeń Gminy i wprowadza ścieki do systemu kanalizacyjnego Gminy, w razie braku urządzeń pomiarowych ilość odprowadzonych ścieków jest ustalana jako suma wskazań wodomierza niebędącego własnością Gminy i wodomierza głównego.

§ 26. 1. Ilość bezpowrotnie zużytej wody, która uwzględniana jest w rozliczeniu ilości odprowadzonych ścieków, określa się na podstawie wodomierza dodatkowego nie będącego własnością Gminy.

2. W przypadku zainstalowania przez odbiorcę usług wodomierza określającego ilość wody zużytej na cele podlewania terenów zielonych, ilość ustalonej w ten sposób bezpowrotnie zużytej wody uwzględnia się w rozliczeniu ilości odprowadzonych ścieków w okresie od 1 kwietnia do 30 września danego roku, chyba że strony na wniosek odbiorcy usług, inaczej postanowiły w umowie.

§ 27. 1. W umowie o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków określa się m. in. okres obrotowy, termin i sposób uiszczania cen i opłat oraz skutki niedotrzymania terminu zapłaty.

2. Okres obrotowy może być dwumiesięczny lub kwartalny.

§ 28. 1. Należność wynikającą z otrzymanej faktury za świadczone usługi, odbiorca usług zobowiązany jest uregulować według zasad ustalonych w umowie o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków.

2. W przypadku budynku wielolokalowego, w którym odbiorcami usług są również osoby korzystające z lokali, przedsiębiorstwo wystawia faktury dla zarządcy lub właściciela takiego budynku oraz dla osób korzystających z lokali, które są również odbiorcami usług.

3. Gmina/Przedsiębiorstwo wystawia fakturę nie później niż 14 dni od daty dokonania odczytu.

4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności działania wodomierza, a gdy nie jest to możliwe - na podstawie

średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub kwartalnego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy nieprawidłowego działania wodomierza. W przypadku gdy dotychczasowy czas trwania umowy jest krótszy niż 3 miesiące, podstawą określenia ilości pobranej wody jest średnie zużycie wody w całym okresie obowiązywania umowy, przed stwierdzeniem niesprawności działania wodomierza.

5. Na pisemny wniosek odbiorcy usług Gmina/Przedsiębiorstwo obowiązane jest spowodować sprawdzenie prawidłowości wskazań wodomierza głównego przez jednostkę do tego uprawnioną.

6. W przypadku stwierdzenia, że właściwości metrologiczne wodomierza są zgodne z odrębnymi przepisami, przedsiębiorstwo obciąża odbiorcę usług kosztami wszystkich czynności niezbędnych dla dokonania sprawdzenia. W przeciwnym przypadku koszty wszystkich czynności pokrywa Gmina/Przedsiębiorstwo.

7. Zgłoszenie reklamacji do otrzymanej faktury nie wstrzymuje obowiązku uregulowania należności w terminie. W razie uwzględnienia reklamacji, ewentualna nadpłata podlega, wedle wyboru odbiorcy usług, zwrotowi albo zaliczeniu w poczet przyszłych należności.

Rozdział 5.

Warunki przyłączenia do sieci.

§ 29. 1. Przyłączenie nieruchomości do sieci realizowane jest według następujących, podstawowych zasad:

- 1) jeden odbiorca – jedno przyłącze;
- 2) jedno przyłącze – jedna umowa;
- 3) jeżeli zdolności przesyłowe przyłącza przewidzianego do zaopatrywania w wodę na cele socjalno – bytowe nie umożliwią prawidłowej realizacji funkcji przeciwpożarowej wymagane jest odrębne przyłącze dla celów p - poż.;
- 4) wykonanie przyłącza jest poprzedzone wydaniem warunków technicznych, opracowaniem odpowiedniej dokumentacji technicznej i jej uzgodnieniem w przedsiębiorstwie;
- 5) rozpoczęcie świadczenia usług musi poprzedzać odbiór techniczny przyłącza oraz podpisaniem stosownej umowy.

2. Potencjalny odbiorca usług celem przyłączenia nieruchomości do sieci składa Gminie/Przedsiębiorstwu wniosek o przyłączenie, którego wzór określa i udostępnia bezpłatnie Przedsiębiorstwo.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 potencjalny odbiorca usług powinien w szczególności dołączyć:

- 1) mapę zasadniczą, określającą usytuowanie nieruchomości, której dotyczy wniosek, względem istniejących sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu;
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, której dotyczy wniosek (tytułem prawnym może być zarówno prawo bezwzględnie obowiązujące tj. własność, użytkowanie wieczyste, własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, jak i uprawnienie wynikające z zawartej umowy - najem, dzierżawa, użyczenie).

4. Gmina/Przedsiębiorstwo w szczególnych przypadkach może odstąpić od części zasad wskazanych w ust 1 – 3. Dotyczy to także sytuacji o której mowa w § 18 ust.1.

§ 30. 1. Gmina/Przedsiębiorstwo w terminie 21 dni od otrzymania prawidłowo wypełnionego wniosku, o którym mowa w § 29 ust 2 wraz z wymaganymi załącznikami wydaje potencjalnemu odbiorcy usług dokument pod nazwą „Warunki techniczne przyłączenia do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej”.

2. W razie braku możliwości podłączenia nieruchomości do sieci, przedsiębiorstwo w terminie 14 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w § 29 ust 2, informuje o tym potencjalnego odbiorcę usług, wskazując powody uniemożliwiające podłączenie, oraz proponowany tok dalszego postępowania.

3. Dokument, o którym mowa w ust. 1 powinien, w szczególności:

- 1) wskazywać miejsce i sposób przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej;
- 2) warunki techniczne wykonania, przyłączenia i odbioru przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego oraz zawierać informację o dokumentach, jakie powinien przedłożyć potencjalny odbiorca usług przy zgłoszeniu zrealizowanego przyłącza do odbioru;
- 3) warunki techniczne wykonania, przyłączenia i odbioru przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego;
- 4) wymagania dotyczące jakości wprowadzanych ścieków;
- 5) inne informacje niezbędne do opracowania dokumentacji technicznej;
- 6) zawierać informację o konieczności uzgodnienia z Gminą/Przedsiębiorstwem opracowanej zgodnie z wydanymi przez Przedsiębiorstwo warunkami dokumentacji projektowej;
- 7) wskazywać okres ważności wydanych warunków, nie krótszy niż 1 rok.

4. Warunki techniczne przyłączenia służą do opracowania projektu budowlanego przyłącza wody lub przyłącza kanalizacyjnego do nieruchomości.

§ 31. 1. Jeżeli przepisy odrębne zobowiązują potencjalnego odbiorcę usług do uzyskania pozwolenia wodno – prawnego, opracowania raportów, operatów lub innych dokumentów należy je przedstawić wraz z dokumentacją projektową przedłożoną do uzgodnienia.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo wydaje pisemne uzgodnienie w terminie 14 dni od daty złożenia dokumentacji.

3. Jeden egzemplarz uzgodnionej dokumentacji pozostaje w zasobach Gminy/Przedsiębiorstwa.

§ 32. 1. W terminie 14 dni od zgłoszenia przez osobę ubiegającą się o przyłączenie do sieci wodociągowej lub/i kanalizacji sanitarnej, zakończenia prac związanych z wykonaniem przyłącza, studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zgodnie z warunkami przyłączenia, Gmina/Przedsiębiorstwo dokonuje odbioru wykonanego przyłącza, badając zgodność jego wykonania z warunkami technicznymi oraz przeprowadza próby końcowe funkcjonowania przyłącza i instalacji odbiorczych.

2. Jeżeli osoba ubiegająca się o przyłączenie do sieci wodociągowej zamierza w czasie określonym korzystać z wody wyłącznie do celów budowy, przyłączenie do sieci odbywa się po zgłoszeniu wykonania odcinka przyłącza wodociągowego do punktu poboru wody (studzienka wodomierzowa z zaworem czerpalnym). Odcinek ten podlega procedurze odbioru przez służby Przedsiębiorstwa - na tym etapie zostaje sporządzona karta przyłączenia do sieci – po wcześniejszym dostarczeniu przez Odbiorcę szkicu polowego wykonanego przez uprawnionego geodetę. Włączenia do sieci wodociągowej wykonują służby techniczne Gminy/Przedsiębiorstwa na pisemne zlecenie Inwestora. Po zakończeniu budowy odbiorca winien zgłosić ten fakt do Gminy/Przedsiębiorstwa, celem dokonania odbioru końcowego przyłącza wody oraz montaż wodomierza w miejscu docelowym.

Rozdział 6.

Techniczne warunki określające możliwość dostępu do usług dostarczania wody lub odprowadzania ścieków.

§ 33. 1. Poziom dostępu do usług wodociągowych w przyszłości wyznacza strategia Gminy oraz wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

2. Korelując wniosek potencjalnego odbiorcy usług z możliwościami jego realizacji Gmina/Przedsiębiorstwo określa zarówno parametry techniczne dostępu do usług łącznie z zakresem czasowym ich realizacji, jak i konieczność aktualizacji planów wieloletnich.

3. Gmina/Przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie budowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z planami, o których mowa w ust. 1, z powodu przyczyn istniejących poza Gminą/Przedsiębiorstwem, w tym w szczególności za niedotrzymanie terminów i wysokości środków pieniężnych przeznaczonych na finansowanie planowanych inwestycji przez inne niż Gminę/Przedsiębiorstwo podmioty.

Rozdział 7.

Sposób dokonywania odbioru przez Przedsiębiorstwo wykonanego przyłącza.

§ 34. 1. W ramach prac związanych z odbiorem przyłącza, Gmina/Przedsiębiorstwo dokonuje sprawdzenia zgodności wykonanych prac z wydanymi przez Gminę/Przedsiębiorstwo warunkami określonymi w § 30 oraz z uzgodnionym projektem przyłącza.

2. Odbioru końcowego przyłącza dokonuje komisja odbiorowa, którą powołuje inwestor w składzie: inwestor, wykonawca oraz przedstawiciel Gminy/Przedsiębiorstwa.

3. Odbiór końcowy przyłącza w formie protokołu końcowego następuje po:

- 1) odbiorze częściowym, polegającym na odbiorze w stanie odkrytym przyłącza;
- 2) stwierdzeniu zgodności jego realizacji z wydanymi warunkami technicznymi. W razie braku zgodności Gmina/Przedsiębiorstwo stwierdza tę okoliczność w formie protokołu, wskazując zakres koniecznych zmian.

4. Warunkiem podpisania końcowego protokołu odbioru jest dostarczenie Gminie/Przedsiębiorstwu geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej trasy przyłącza w formie papierowej lub cyfrowej zawierającej:

- 1) domiary uzbrojenia do punktów stałych w terenie;
- 2) poświadczenie zgodności mapy z oryginałem przyjętym do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

5. Odbiorowi technicznemu podlegają:

- 1) roboty liniowe (ułożenie rur) w odkrytym wykopie;
- 2) węzeł włączeniowy;
- 3) podejście pod wodomierz dla połączenia wodociągowego i studzienka rewizyjna dla połączenia kanalizacyjnego;
- 4) separatory tłuszczów;
- 5) separatory części organicznych;
- 6) separatory części mineralnych;
- 7) separatory substancji ropopochodnych.

6. Protokół odbioru końcowego określa miejsce rozgraniczenia własności i eksploatacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Gminy/Przedsiębiorstwa z instalacją Odbiorcy usług.

§ 35. 1. Zawarcie umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków następuje w terminie 7 dni od daty odbioru przyłącza, o których mowa w § 17 ust. 1.

2. Rozpoczęcie świadczenia usług wynikających z umowy, o której mowa w ust. 1, następuje w terminie określonym w tej umowie.

§ 36. Wzory zgłoszenia odbioru oraz protokołu odbioru określa i udostępnia bezpłatnie Przedsiębiorstwo.

Rozdział 8.

Standardy obsługi Odbiorców usług oraz sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości lub odpowiednich parametrów świadczonych usług.

§ 37. 1. Gmina/Przedsiębiorstwo jest zobowiązane do udzielenia istotnych informacji dotyczących zakresu świadczonych przez nie usług, w tym informacji taryfowych.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo udziela informacji w szczegółowych sprawach niezwłocznie, jednakże w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia zwrócenia się z wnioskiem o udzielenie informacji, z zastrzeżeniem § 30 ust. 1.

3. Jeżeli udzielenie informacji wymaga ustaleń wymagających terminu dłuższego niż 14 dni, przedsiębiorstwo przed upływem powyższego terminu wskazuje ostateczny termin udzielenia odpowiedzi.

§ 38. 1. Odbiorca usług ma prawo zgłaszania reklamacji dotyczących sposobu wykonywania

przez Przedsiębiorstwo usług związanych z dostarczaniem wody i odprowadzania ścieków.

2. Reklamacja zgłaszana jest na piśmie.

3. Gmina/Przedsiębiorstwo jest zobowiązane rozpatrzyć reklamację bez zbędnej zwłoki w terminie nie dłuższym jednak niż 14 dni od dnia złożenia w siedzibie przedsiębiorstwa lub doręczenia reklamacji.

§ 39. 1. W siedzibie Gminy/Przedsiębiorstwa winny być udostępnione wszystkim zainteresowanym:

- 1) aktualnie obowiązujące na terenie gminy taryfy cen i stawek opłat;
- 2) tekst regulaminu;
- 3) wyniki ostatnio przeprowadzonych analiz jakości wody;
- 4) tekst jednolity ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ustawy.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo nie ma obowiązku udostępnienia dokumentów i informacji, o których mowa w ust. 1 poza swoją siedzibą.

§ 40. 1. Gmina/Przedsiębiorstwo ma obowiązek poinformowania odbiorców usług o planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, w sposób zwyczajowo przyjęty z wyprzedzeniem, co najmniej 3 dni.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo ma również obowiązek niezwłocznie poinformować odbiorców usług, w sposób zwyczajowo przyjęty, o zaistniałych nieplanowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, o ile przewidywany czas ich trwania przekracza 4 godziny.

3. W przypadku planowanej lub nieplanowanej przerwy w dostawie wody przekraczającej 12 godzin Gmina/Przedsiębiorstwo ma obowiązek zapewnić zastępczy punkt poboru wody i poinformować o tym fakcie odbiorców usług, wskazując lokalizację zastępczego punktu poboru wody. Zastępczy punkt poboru wody Przedsiębiorstwo/Gmina udostępni:

- 1) przed dokonaniem zamknięcia dostawy wody w przypadku przerw planowanych;
- 2) natychmiast po uzyskaniu przez Przedsiębiorstwo/Gminę informacji o czasie trwania nieplanowanej przerwy w dostawie wody.

§ 41. 1. Gmina/Przedsiębiorstwo, poza sytuacjami wskazanymi w ustawie, ma prawo ograniczyć lub wstrzymać świadczenie usług wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, mienia, środowiska naturalnego, potrzebami przeciwpożarowymi, a także przyczynami technicznymi.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług chyba, że przerwa lub ograniczenie świadczenia usług, wynikały z:

- 1) działania siły wyższej;
- 2) działania lub zaniechania działania osób lub podmiotów, za które Gmina/Przedsiębiorstwo nie ponosi odpowiedzialności, w tym samego odbiorcy usług;
- 3) potrzeby ochrony życia lub zdrowia ludzkiego oraz środowiska naturalnego, a także potrzeb przeciwpożarowych.

3. W przypadku zwiększonego zużycia wody przez Odbiorców do celów socjalno-bytowych lub suszy, Wójt Gminy Daszyna może wydać zakaz lub ograniczenie poboru wody do podlewania ogródków działkowych lub zieleńców przydomowych.

4. O zakazie lub ograniczeniu, o którym mowa w ust. 1, powiadamia Odbiorców w sposób wskazany w § 40 ust. 1, określając termin oraz godziny zakazu lub ograniczenia używania wody.

§ 42. 1. Gmina/Przedsiębiorstwo może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne z winy odbiorcy usług w przypadkach gdy :

- 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami;
- 2) odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty;

- 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;
- 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, tj. bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

2. Wznowienie dostarczania wody i odprowadzania ścieków zostaje podjęte niezwłocznie po ustaniu przyczyn, o których mowa w ust. 1, tj. jeżeli nastąpiło:

- 1) wykonanie przebudowy bądź budowa nowego przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego w taki sposób, aby odpowiadały przepisom;
- 2) uiszczenie przez odbiorcę usług wszystkich należności;
- 3) zaprzestanie wprowadzania ścieków nie spełniających wymogów określonych w przepisach;
- 4) zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, pokrycie kosztów związanych z naprawą lub wymianą celowo uszkodzonego wodomierza lub urządzenia pomiarowego, podłączenie wodomierza lub urządzenia pomiarowego tak, aby mogło mierzyć ilość dostarczanej wody lub wprowadzanych ścieków.

3. W przypadku stwierdzenia przez Gminę/Przedsiębiorstwo:

- 1) pobierania wody z urządzeń wodociągowych bez uprzedniego zawarcia umowy;
- 2) uszkodzenia wodomierza głównego;
- 3) zerwania lub uszkodzenia plomby umieszczonej na wodomierzu, urządzeniu pomiarowym lub zaworze odcinającym;
- 4) wpływania na zmianę, zatrzymanie lub utratę właściwości lub funkcji metrologicznych wodomierza głównego lub urządzenia pomiarowego;
- 5) nie dopuszczania przedstawiciela Gminy/Przedsiębiorstwa do wykonania czynności określonych w § 7 ust. 1 pkt 8;
- 6) wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych bez uprzedniego zawarcia umowy;
- 7) wprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych przeznaczonych do odprowadzania wód opadowych;
- 8) wprowadzania ścieków opadowych i wód drenażowych do kanalizacji sanitarnej;
- 9) wprowadzania do kanalizacji:
 - a) odpadów stałych powodujących zmniejszenie przepustowości,
 - b) odpadów płynnych niemieszających się z wodą,
 - c) substancji palnych, żrących, wybuchowych lub toksycznych,
 - d) odpadów i ścieków z hodowli zwierząt,
 - e) ścieków zawierających substancje chorobotwórcze.

jest ono uprawnione do zgłaszania właściwym organom okoliczności związanych z ujawnionymi przypadkami, w celu sporządzenia wniosku o ukaranie na podstawie stosownych przepisów karnych.

Rozdział 9.

Warunki dostawy wody na cele przeciwpożarowe i publiczne.

§ 43. 1. Podstawowym celem i przesłanką funkcjonowania oraz rozwoju urządzeń wodociągowych jest zaopatrzenie członków wspólnoty w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

2. Gmina/Przedsiębiorstwo zapewnia również dostawę wody na inne cele, w tym na cele przeciwpożarowe i publiczne, uwzględniając priorytety wskazane w ust 1.

§ 44. 1. Celem rozliczenia zużytej wody określonej w § 43 ust 2 jednostki straży pożarnych mają obowiązek przekazywania informacji o ilości wody pobranej z urządzeń wodociągowych Gminy/Przedsiębiorstwa na cele akcji pożarniczo – gaśniczej oraz na cele szkoleniowe, do 5 dnia kolejnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

2. Informacja wskazana w ust. 1 winna być przekazana pisemnie i określać ponadto punkty poboru i czas.